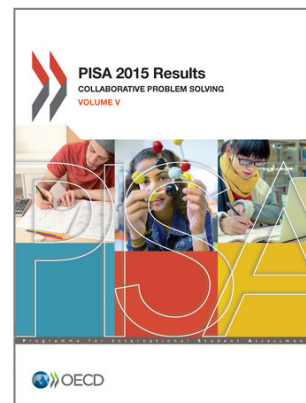

OECD *Multilingual Summaries* PISA 2015 Results (Volume V) Collaborative Problem Solving

Summary in Czech

Celý text si můžete přečíst na adrese: [10.1787/9789264285521-en](https://doi.org/10.1787/9789264285521-en)

Výsledky hodnocení PISA za rok 2015 (díl V) Týmové řešení problému

Přehled v českém jazyce

Dnešní pracoviště si žádají jednotlivce, kteří jsou schopni řešit problémy spolu s ostatními. Spolupráce však přináší možné výzvy pro členy týmu. Je možné, že práce nebude rozdělena spravedlivě nebo účinně a členové týmu budou možná pracovat na úkolech, pro které se nehodí nebo které se jim nelíbí. Může mezi nimi dojít ke konfliktu, který znemožní nalézt kreativní řešení. Spolupráce je tedy sama o sobě dovedností.

Bylo provedeno několik pokusů posoudit, jak dobře studenti navzájem spolupracují. Program pro mezinárodní hodnocení žáků (PISA) za rok 2015, který poprvé hodnotil týmové řešení problému, řeší absenci mezinárodně srovnatelných údajů v této oblasti a umožňuje zemím a hospodářstvím zjistit, jak si vedou jejich studenti v porovnání se studenty z jiných vzdělávacích systémů. Hodnocení týmového řešení problému se zúčastnilo okolo 52 zemí a hospodářství (32 zemí OECD a 20 partnerských zemí a hospodářství).

Co nám sdělují údaje

Výkon studentů při týmovém řešení problému

- Studenti v Singapuru dosahují při týmovém řešení problému lepších výsledků než studenti ve všech dalších zúčastněných zemích a hospodářstvích, přičemž za nimi následují studenti v Japonsku.
- V průměru je ve všech zemích OECD 28 % studentů schopno řešit nanejvýše jen přímočaré problémy vyžadující společné řešení. Oproti tomu méně než jedna šestina studentů v Estonsku, Hongkongu (Čína), Japonsku, Koreji, Macau (Čína) a Singapuru dosahuje při týmovém řešení problému špatných výsledků.
- Napříč zeměmi OECD 8 % studentů při týmovém řešení problému vyniká, což znamená, že jsou schopni sledovat dynamiku skupiny, zajistit, aby členové týmu jednali v souladu s dohodnutými úlohami, a vyřešit neshody a konflikty a současně určit účinné cesty vedoucí k řešení a sledovat dosažený pokrok.
- Výkon při týmovém řešení problému je pozitivně spojen s výkonem v základních předmětech hodnocení PISA (přírodovědná, čtenářská a matematická gramotnost), ale tento vztah je slabší než vztah zaznamenaný v jiných oblastech.
- Studenti v Austrálii, Japonsku, Koreji, Novém Zélandu a Spojených státech amerických dosahují při společném řešení problémů daleko lepšího výkonu, než by se očekávalo na základě jejich výsledků v přírodovědné, čtenářské a matematické gramotnosti.

Demografie studentů a týmové řešení problému

- Ve všech zemích a hospodářstvích, které se zúčastnily hodnocení, si dívky vedou v týmovém řešení problému výrazně lépe než chlapci. V průměru ve všech zemích OECD dívky dosahují o 29 bodů lepšího výsledku než chlapci. Největší rozdíl - více než 40 bodů - byl zaznamenaný v Austrálii,

Finsku, Lotyšsku, na Novém Zélandu a ve Švédsku; nejnižší rozdíl - méně než 10 bodů - byl pozorován v Kolumbii, Kostarice a Peru. To se zcela liší od hodnocení PISA za rok 2012 v oblasti individuálního řešení problému, kde si chlapci obecně vedli lépe než dívky.

- Výkon při týmovém řešení problému je pozitivně spojen se sociálně-ekonomickým profilem studentů a škol, ačkoli tento vztah je slabší než vztah mezi sociálně-ekonomickým profilem a výkonem ve třech základních předmětech hodnocení PISA.
- Po zohlednění výkonu v přírodovědné, čtenářské a matematické gramotnosti neexistují výrazné rozdíly ve výkonu mezi zvýhodněnými a znevýhodněnými studenty ani mezi studenty z řad přistěhovalců a tuzemců. Po zohlednění výkonu ve třech základních předmětech hodnocení PISA však dívky přesto dosahují o 25 bodů lepšího výsledku než chlapci.

Postoj studentů ke spolupráci

- Studenti ve všech zemích a hospodářstvích zaujímají ke spolupráci obecně pozitivní postoj. V průměru ve všech zemích OECD více než 85 % studentů souhlasí s výroky "Umím dobře naslouchat", "Jsem rád, když jsou moji spolužáci úspěšní", "Beru v úvahu to, co zajímá ostatní", "Baví mě brát v úvahu odlišné pohledy" a "Rád spolupracuji se svými vrstevníky".
- Dívky téměř ve všech zemích a hospodářstvích mají tendenci vážit si vztahů více než chlapci, což znamená, že dívky častěji než chlapci souhlasí s tím, že umí dobře naslouchat, jsou rády, když jsou jejich spolužáci úspěšní, berou v úvahu to, co zajímá ostatní, a baví je brát v úvahu odlišné pohledy.
- Chlapci ve většině zemí a hospodářství mají tendenci cenit si týmové práce více než dívky, což znamená, že chlapci častěji než dívky souhlasí s tím, že dávají přednost práci v týmu než samostatné práci, domnívají se, že týmy se rozhodují lépe než jednotlivci, mají za to, že týmová práce zvyšuje jejich vlastní účinnost, a rádi spolupracují se svými vrstevníky.
- Zvýhodnění studenti téměř ve všech zemích a hospodářstvích mají tendenci cenit si vztahů více než znevýhodnění studenti, zatímco znevýhodnění studenti ve většině zemí a hospodářství mají tendenci cenit si týmové práce více než zvýhodnění studenti.
- Po zohlednění výkonu ve třech základních předmětech hodnocení PISA, pohlaví a sociálně-ekonomického postavení lze konstatovat, že čím více si studenti cení vztahů, tím lepší je jejich výkon při týmovém řešení problému. Podobný vztah lze nalézt tím více, čím více si studenti cení týmové práce.

Studentské aktivity, praxe škol a praxe v oblasti spolupráce

- Postoj ke spolupráci je obecně pozitivnější s tím, jak se studenti zapojují do více pohybových aktivit nebo navštěvují více hodin tělesné výchovy týdně.
- V průměru ve všech zemích OECD po zohlednění výkonu ve třech základních předmětech hodnocení PISA, pohlaví a sociálně-ekonomického profilu studentů a škol studenti, kteří hrají mimo školu video hry, dosahují mírně horších výsledků při týmovém řešení problému než studenti, kteří video hry nehrají. Avšak studenti, kteří mimo školu využívají internet, chat nebo sociální sítě dosahují mírně lepšího výsledku než ostatní studenti.
- Studenti, kteří pomáhají v domácnosti nebo pečují o ostatní členy rodiny, si cení týmové práce a vztahů více než ostatní studenti, stejně jako ti, kteří se mimo školu setkávají s přáteli nebo s nimi hovoří po telefonu.

Týmové školy

- V průměru ve všech zemích OECD studenti, kteří uvádějí, že nejsou zastrašováni ostatními studenty, dosahují při týmovém řešení problému o 18 bodů lepšího výsledku než studenti, kteří uvádějí, že jsou nejméně několikrát za rok zastrašováni. Studenti také dosahují o 11 bodů lepšího výsledku za každé zvýšení počtu spolužáků, kteří uvádějí, že nejsou zastrašováni ostatními studenty, o 10 %.
- Studenti dosahují lepšího výsledku při týmovém řešení problému, pokud oni sami nebo jejich spolužáci uvádějí, že učitelé jednají se studenty spravedlivě, a to i po zohlednění jejich výkonu v přírodovědné, čtenářské a matematické gramotnosti.

Co znamenají výsledky hodnocení PISA pro politiku

Vzdělávací systémy by mohly studentům pomoci, aby rozvinuli své dovednosti v oblasti spolupráce. Tělesná výchova například nabízí řadu přirozených příležitostí pro začlenění týmových aktivit a rozvoj sociálních dovedností a postojů ke spolupráci. Výsledky také ukazují, že vystavení rozmanitosti ve třídě je spojováno s lepšími dovednostmi v oblasti spolupráce.

Tato zpráva rovněž ukazuje, že podpora pozitivních vztahů ve třídě může být přínosem pro dovednosti studentů týkající se týmového řešení problému a pro jejich postoj ke spolupráci, zejména pokud tyto vztahy zapojují studenty přímo. Školy mohou pořádat společenské aktivity, aby podpořily konstruktivní vztahy a náklonnost ke škole, zajistit odbornou přípravu učitelů v oblasti vedení třídy a přijmout celoškolní přístup k prevenci a řešení šikany ve škole. Svým dílem mohou rovněž přispět rodiče, neboť spolupráce začíná doma.

© OECD

Tento přehled není oficiálním překladem OECD. OECD-oversettelse.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

[Přečtěte si na portálu OECD iLibrary plné znění anglické verze!!](#)

© OECD (2017), *PISA 2015 Results (Volume V): Collaborative Problem Solving*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264285521-en